mundukide

kooperazio kooperatiboa

cooperación cooperativa

2025eko KPa

Aurkibidea

0 SARRERA 4
1 1. ERRONKA: ELKAR-LANKIDETZA ETA HAREN ERAGINA ZABALTZEA....5
1.1 1. ILDO ESTRATEGIKOA. EMAITZAK HOBETZEA ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMETAN 5
1.1.1 1. HELBURUA. ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMEK ELKARLANEAN DIHARDUGUN HEGOALDEKO PERTSONEN ETA KOMUNITATEEN BIZITZETAN DUTEN ERAGIN POSITIBOA HANDITZEA 5
1.1.1.1 1.1. ILDOA. EMAITZAK HOBETZEA ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMETAN 5
1.1.1.1.1 MOZAMBIKE 5
1.1.1.1.2 TANZANIA 7
1.1.1.1.3 BRASIL 7
1.1.1.1.4 KOLONBIA....9
1.1.1.1.5 EKUADOR 13
1.1.2 2. HELBURUA. ERALDAKETA SOZIALAK UNIBERTSALTASUNEAN DUEN ERAGIN POSITIBOA HANDITZEA – GEHIKOOP 15
1.1.3 3. HELBURUA. HEGOALDEAN INGURUMEN-JASANGARRITASUNERAKO ESTRATEGIA DEFINITZEA ETA PROPOSAMENAK EZARTZEA....15
1.2 2. ILDO ESTRATEGIKOA. ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMEN ERAGINA HANDITZEKO ETA NEURTZEKO PROZESUAK HOBETZEA 16
1.2.1 4. HELBURUA. ERAGINA NEURTZEKO SISTEMA BATERATU BAT ABIAN JARTZEA, ADIERAZLE KOMUNEN OINARRIA IZANGO DUENA 16
1.2.2 5. HELBURUA. HEGOALDEAN ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMA BERRIAK IREKITZEKO POLITIKA BAT GARATZEA 16
2 2. ERRONKA: PERTSONA-TALDEA ETA ERAKUNDEA INDARTZEA 17
2.1 3. ILDO ESTRATEGIKOA. PERTSONA-TALDEA INDARTZEA 17
2.1.1 6. HELBURUA. ERAKUNDEAK BERE MISIOA BETETZEKO MOTIBATUTA DAUDEN PERTSONEN TALDE EGOKIA DUELA ZIURTATZEA. 17
2.1.2 7. HELBURUA. KOORDINAZIOA, AKONPAINAMENDUA ETA TOKIKO BETEARAZPENA LEHENESTEN JARRAITZEA 17
2.1.3 8. HELBURUA. BOLUNTARIOEN EKARPENAREKIN PROGRAMAK ETA PROZESUAK INDARTZEA 17
2.2 4. ILDO ESTRATEGIKOA. ERAKUNDE FIDAGARRI ETA ERAGINKORRA 18
2.2.1 9. HELBURUA. EGITURA ERAKUNDEAREN ERREALITATE BERRIRA EGOKITZEA, PROZESUEN ARTEKO LOTURA HANDITUZ 18
2.2.2 10. HELBURUA. FINANTZAKETA-BEHARRAK ASETZEA, AUTONOMIARI EUTSIZ 18
2.2.3 11. HELBURUA. LAGUNTZEKO PROZESUAK ERRONKA ESTRATEGIKOETARA EGOKITZEA. 19
3 3. ERRONKA: KOOPERATIBEN NABARITASUNA ETA HAIEKIKO LOTURA HANDITZEA....20
3.1 5. ILDO ESTRATEGIKOA. NABARITASUNA HANDITZEA. 20
3.1.1 12. HELBURUA. MUNDUKIDEREN LANA HOBETO EZAGUTARAZTEA, KOMUNIKAZIO-JARDUERA AREAGOTUZ ETA HOBETUZ 20

3.2 6. ILDO ESTRATEGIKOA. KOOPERATIBEK MUNDUKIDE PROIEKTUAREKIKO DUTEN LOTURA INDARTZEA 20

3.2.1 13. HELBURUA. KOOPERATIBEN EGITURAZKO LAGUNTZA ETA LAGUNTZA INSTITUZIONALA LORTZEA 20

3.2.2 14. HELBURUA. KOOPERATIBISTEK MUNDUKIDEREKIN DUTEN ELKARLANA AREAGOTZEA 20

4 AURREKONTUA 21

0 SARRERA

2025eko Kudeaketa Plana 2022-2025eko Plan Estrategikoaren azken urteko plana da, eta 3 erronkatan eta 6 ildo estrategikotan laburbiltzen da; erantsitako taulan laburtu dira.

	Erronka	Ildo estrategikoak
1. ERRONKA	**ELKAR-LANKIDETZA ETA HAREN ERAGINA ZABALTZEA**	**1. ILDOA.** EMAITZAK HOBETZEA ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMETAN
		2. ILDOA. ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMEN ERAGINA HANDITZEKO ETA NEURTZEKO PROZESUAK HOBETZEA
2. ERRONKA	**PERTSONA-TALDEA ETA ERAKUNDEA INDARTZEA**	**3. ILDOA.** PERTSONA-TALDEA INDARTZEA
		4. ILDOA. ERAKUNDE FIDAGARRI ETA ERAGINKORRA
3. ERRONKA	**KOOPERATIBEN NABARITASUNA ETA HAIEKIKO LOTURA HANDITZEA**	**5. ILDOA.** NABARITASUNA HANDITZEA
		6. ILDOA. KOOPERATIBEK MUNDUKIDE PROIEKTUAREKIKO DUTEN LOTURA INDARTZEA

1 1. ERRONKA: ELKAR-LANKIDETZA ETA HAREN ERAGINA ZABALTZEA

1.1 1. ILDO ESTRATEGIKOA. EMAITZAK HOBETZEA ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMETAN

1.1.1 1. HELBURUA. ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMEK ELKARLANEAN DIHARDUGUN HEGOALDEKO PERTSONEN ETA KOMUNITATEEN BIZITZETAN DUTEN ERAGIN POSITIBOA HANDITZEA

1.1.1.1 1.1. ILDOA. EMAITZAK HOBETZEA ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMETAN

Gure jardueraren helburua da gure programek ahalik eta eraginik handiena izatea. Horretarako, honako hau proposatzen dugu:

1.1.1.1.1 MOZAMBIKE

Cabo Delgado probintziako gatazka armatuak aktibo jarraitzen du, eta, beraz, programak probintzia horretan gauzatzen duen jarduera baldintzatzen du. Horregatik, jarduera indartzen jarraitzen dugu Niassan, baina baita Cabo Delgadon ere. Ziurgabetasun handiko une honetan, ezegonkortasuna areagotu egin da herrialde osoan, hauteskunde presidentzialetako iruzur-salaketak direla eta.

TESTUINGURUA	
Lekua	- Probintziak: Niassa eta Cabo Delgado. - 12 barruti: Lago, Sanga, Mwembe, Ngauma, Mandimba, Majune, Marrupa, Maua, Nipepe, Balama, Namuno eta Montepuez.
Taldea	Mozambike iparraldeko familia nekazariak. - Helduen % 8k bakarrik du lana. Lanik ez dutenen % 90ek nekazaritzan dihardute. Nekazarien biztanleko BPGd-a hiriko biztanleriaren % 10ekoa da. - Nekazaritza tradizionala (modernizatu gabea, animalia-trakziorik eta trakzio mekanikorik gabea, ureztatze eta intsumorik gabea…) egiten duten familia nekazariak dira. Erabiltzen dituzten teknikak ez dira oso emankorrak (adibidez, artoa 800 kg/ha), gutxi merkaturatzen dute, eta urtean 15.000 MZN inguruko (= 215 EUR) familia-errentak dituzte. Hori dela eta, familia horientzat ezinezkoa da elikadura, osasuna, hezkuntza, etxebizitza edo parte-hartze sozial egokiak izatea.
ERRONKA	
Taldearen arazo nagusia	- Familia nekazariek lan handia eskatzen duten teknikak erabiltzen dituzte ekoizpen txikia lortzeko (adibidez, 100 lanegun baino gehiago 1.000 kg arto ekoizteko, hau da, 10.000 MZN = 150 EUR-ko etekina lortzeko), eta merkatuan errentagarritasun gutxi duten laboreak ekoizten dituzte batik bat. Horregatik, urteko diru-sarrerak oso txikiak dira (15.000 MZN = 215 EUR), eta horrela ezinezkoa da elikadura, osasuna, hezkuntza, etxebizitza edo parte-hartze sozial egokiak izatea.
Estrategiak	- Lana hobeto egiteko tekniken erabilera sustatzea. - Itzulkin ekonomiko hobea duten laboreen ekoizpena eta merkaturatzea sustatzea.

PERTSONAK	
Kooperanteak	48 hilabete kooperanteko (3 emakumeak, 1 gizona).
Tokiko langileak	528 hilabete langile mozambiketarreko (38 gizonak, 6 emakumeak).
Langile laguntzaileak	810 hilabete erakunde laguntzaileetako pertsonako.
Erakunde laguntzaileak	União Zonal 1º de Maio (Lisiete), União zonal de Majune Nairubi (Majune), União Zonal de Micuinha (Majune), União zonal de Malanga (Majune), União Zonal de Marrupa (egoitza), União zonal de Marrupa Brigilane (Marrupa), União Zonal de Messalo (Marrupa), União Zonal de Iaranca (Marrupa), União Zonal de Mulapane (Marrupa), União Zonal de Marangira (Marrupa), União Zonal de Nungo (Marrupa), Associação de Muhuruni Nicaca (Mavago), Associação Verdade de Mualia (Balama). Gutxienez 10 erakunde falta dira; kanpaina garatu ahala identifikatuko dira.
BALIABIDEAK	
Finantza-erakundeak	AECID, Nafarroako Gobernua, Orbea, Harreman, Arrasateko Udala.
Guztizko aurrekontua	705.100 €.
Beste jarduera batzuetarako aurrekontua	
JARDUERAK	
	- Laguntza teknikoa: produktibitatea hobetzeko aukerak identifikatzea, teknika edo labore berriak aukeratzea eta banakako laguntza teknikoa ematea, soroetan bertan, teknika edo labore horretan esperientzia duten nekazarien bitartez. Bi metodologia erabiliko dira: nekazariz nekazari labore berrietarako eta tokiko taldeak labore finkatuetarako. - Intsumoetarako sarbidea erraztea: hornitzaileak identifikatzea, eskaintzak hautatzea, biltegiak kudeatzea, instruktoreen salmenten jarraipena egitea, taldeka eta mahaigainetik, eta tokiko merkatarien parte-hartzea sustatzea. - Merkatuetara sarbidea: merkatariekin harreman egonkorra sortzea, produktuen merkatuko jarraipena egitea, intsumoen prezioari buruzko informazioa ematea, erosleak erakartzea eta taldeko salmenta sustatzea.
PRODUKTUA/ZERBITZUA	
Intsumoetarako sarbidea	- Intsumoak/tresnak merke saltzeko sistema. - 208 instruktore, intsumoak helarazteko. - Taldeen sistema; 400 ekoizle-talde. - 21 merkatari (20 gizonak eta 1 emakumea) intsumoak saltzen. - Intsumoen guztizko balioa 15.865.000 MZN (226.000 EUR): haziak (66 t soja, 22,5 t sesamo, 9 t boer), herbizidak (10 t), intsektizidak (1.125 l), lainoztagailuak (250), motoponpak (100).
Tekniketarako sarbidea	- Banakako laguntza teknikoa nekazari eskarmentudunen aldetik; nekazaritik nekazarira metodologia. 208 instruktore x 3,89 hilabete. - 8.000 pertsonak zuzenean hartzen dute parte laguntza horretan (6.000 gizonek eta 2.000 emakumek). - 4 teknika/kultura berritarako laguntza.
Merkaturatzerako sarbidea	- 50 erosle nekazariri ematea sarbidea. - Merkatuko prezioei buruzko informazioa ematea.

APROBETXAMENDUA	
	- Familia parte-hartzaileek 5.000 hektarea landatzen dituzte sustatutako teknika/laboreekin.
Taldearen inbertsioa	- Familia parte-hartzaileek 500.000 lanegun inbertitzen dituzte labore/teknika berrietan.
ERAGINA	
Familientzako onurak	- Familia parte-hartzaileek 175.000.000 MZNko (2.500.000 EUR) etekina lortzen dute ekoitzitakoa salduta.
Enplegu baliokideak	- Urte oso bati dagozkion 2.430 lanpostu, gutxieneko soldatarekin (% 80tik gorako langabezia duen herrialde batean).
Parte-hartzaileak	15.000 familia parte-hartzaile.

1.1.1.1.2 TANZANIA

HELBURU OROKORRA. Tanzaniako herritarrengan eragin positiboa duen programa bat abian jartzea.	Xede den eskualdea identifikatzea. Tokiko bazkidea identifikatzea. Finantzaketa-iturriak identifikatzea. Herrialdean Mundukide legalizatzea.

1.1.1.1.3 BRASIL

TESTUINGURUA	
Lekua	- Rio Grande do Sul: 5 kokaleku Porto Alegre metropoli-eskualdean. - Ceará: 27 kokaleku eskualde hauetan: Sertão de Crateus, Mendebaldeko Kosta, Erdialdeko Sertão, Grande Foreleçako metropoli-gunea, Macizo de Baturité eta Vale do Jaguaribe. - Paraná: 5 kokaleku eskualde hauetan: Curitiba, Pitanga, Gurapuava, União da Vitoria eta Parana ipar-ekialdea. - Santa Catarina: 3 kokaleku Caçador eta Joinville eskualdeetan.
Taldea	MSTko kokatuak eta kanpatuak. Batez beste 4 pertsonako familiak, 8-10 hektarea eta urtean 7.157,83 BRLko diru-sarrerak (= 1.290 EUR).
Erakundeak	MST - Rio Grande do Sul: 3 kooperatiba berezi, bigarren mailako kooperatiba bat (COCEARGS) eta prestakuntza-zentro bat (IEJC). - Ceará: 5 kooperatiba (Cooperamuns, Coopranorte, Cooperamel, Coopalc, Cooperasc). - Paraná: 5 kooperatiba berezi, kooperatiba zentral bat eta merkaturatze-erakunde bat.

	- Santa Catarina: 2 kooperatiba berezi eta bigarren mailako kooperatiba bat (CCA SC). - Finantzaketa: Crehnor, Finapop. - Merkaturatzea: Armacenes do Campo.
ERRONKA	
Taldearen arazo nagusia	- Kokaguneko pertsonen errenta baxuak. - Erakundeak kudeatzeko zailtasunak. - Merkaturatzeko zailtasunak. - Emakume eta gazte gutxi zuzendaritza-postuetan. - Gazteak hiriguneetara joatea, aukerarik ez dutelako.
Estrategiak	- Kudeaketan prestatzea (fokua gazteengan eta emakumeengan jarrita).
PERTSONAK	
Kooperanteak	4 (3 gizonak eta 1 emakumea)
Tokiko langileak	1 gizon
Langile laguntzaileak	2, CCA PR
Tokiko bazkidea	MST
Erakunde laguntzaileak	COCEARGS, CCA PR, CCA SC, IPECAMPO, ACACE, FRAY HUMBERTO, Rede AdC
BALIABIDEAK	
Finantza-erakundeak	BFA
Guztizko aurrekontua	555.275 €
JARDUERAK	
Prestakuntza	Kudeaketari buruzko 10 ikastaro formal edo ez-formal: 100 pertsona. (1/3 emakumeak) **(LB2023:244)**.
Laguntza teknikoa	35 erakundetako 5.000 bazkidek (3.125 gizonek eta 1.875 emakumek) jasotzen dute laguntza teknikoa **(LB2023: 35 erakunde).** Kudeaketa-taldeen 48 lan-topaketa (bigarren mailako kooperatibak eta AdC) 48 lan-topaketa kooperatiba berezietan; 12 lan-topaketa CREHNORrekin. 6 lan-topaketa FINAPOPekin.
Elkar-lankidetza	Produkzio-sektorearen topaketetan parte hartzea. Produkzio-kateen bileretan parte hartzea.
PRODUKTUA/ZERBITZUA	
Prestakuntza	Prestakuntza-arloa sendotu egin da.
Laguntza teknikoa	Lanerako plan propioak dituzten 3 kudeaketa-talde **(LB2023: 1).** Kooperatiben sailkapen-taula. Agentzia birtualen negozio-plana (CREHNOR).

	Agentzia birtualak irekitzeko eskuliburua (CREHNOR). Arriskuak aztertzeko prozesua (FINAPOP).
Merkaturatzeko laguntza	Rede Armazen do Campo, lan-plan eta estrategia propioarekin.
APROBETXAMENDUA	
	Kooperatiba-salmentak. Kredituak jasotzeko aukera. Inbertsioak egiteko aukera.
Taldearen inbertsioa	Pertsonek prestakuntzetarako emandako denbora.
EMAITZAK	
Familientzako onurak	Familia elkartuen diru-sarrerak % 2 handitzea. - Adierazlea: Kooperatibak bazkideei produktutan ordaindutako balioa **(LB2023: 8.839.16 BRL urtean)**.

1.1.1.1.4 KOLONBIA

TESTUINGURUA	
Lekua	**Birziklatzaileen** erakundeak indartzea. Kolonbiako hego-mendebaldean. Departamenduak: Nariño, Cauca, Valle del Cauca eta Tolima. Agroekologia eta gobernu propio **indigena.** Obando probintzia, Nariño departamenduan, 4 udalerri hauetan: Potosí, Puerres, Ipiales eta Cumbal.
Taldea	**Birziklatzaileak:** Langile birziklatzaileak: 5.219 (% 40 emakumeak). Ia bakar bat ere ez da iristen Kolonbiako gutxieneko soldatara. Ez daude gremiotan bilduta. % 71k ez du lehen hezkuntzarik. % 17ko analfabetismoa. % 18k baino gutxiagok dituzte birziklatzeko lanbiderako oinarrizko lan-ziurtagiriak. **Indigenak:** - Pastos: 417 nekazari indigena (332 emakumeak). Departamendua: Nariño. Obandoko 13 udalerrietatik 7: Puerres, Ipiales, Cuaspud, Aldana, Cumbal, Potosí eta Guachucal. - Gran Tescual kabildoa: 251 familia. 750 pertsona.
Erakundeak	**Birziklatzaileak:** ARSOC. 7 erakunde. Bazkideak: 338 (213 emakumeak eta 125 gizonak). **Indigenak:** komunitate indigenetan antolatutako 16 elkarte, Pastos herrian.
ERRONKA	
Taldearen arazo nagusia	**Birziklatzaileak:** lanbidedun birziklatzaileak beren lanbidea hobeto defendatzeko gai dira, eta aukera hobeak izaten dituzte beren erakundeen eta ARSOC bidez sartzeko. **Indigenak:** nekazaritza-ereduak teknologiarekiko menpekotasuna sortzen du, bai eta gastu handiak intsumoetan eta ekoizle eta kontsumitzaileentzat batere osasuntsua ez den ekoizpen- eta kontsumo-eredua ere.

Estrategiak	**Birziklatzaileak:** Birziklatzaileen elkarteak indartzea, birziklatze-zerbitzuak eraginkortasunez eta elkarrekin lankidetzan kudea daitezen (birziklatzaile gehiagorentzat). **Indigenak:** - Agroekologiako teknikak sartzea, nekazaritzako kimikoetan egiten den gastua murrizteko eta elikadurarako produktu osasungarriak ekoizteko. - Produktu organikoak merkaturatzeko bideak indartzea, prezio hobeak izan ditzaten. - Ekintzailetza indartzea, intsumoak hornitzen dituzten eta agroekologiari irteera komertziala erraztuko dieten erakunde indigenen bidez.
PERTSONAK	
Kooperanteak	**Birziklatzaileak:** 1 kooperante (gizona) **Indigenak:** 1 kooperante (gizona)
Tokiko langileak	**Birziklatzaileak:** Mundukidek 3 pertsona ditu kontratatuta tokian bertan (bat % 100ean eta beste biak % 50ean). 2 emakume eta 1 gizon.
Langile laguntzaileak	**Birziklatzaileak:** Elkarteetako 3 pertsona (denak lanaldiaren % 100ean). 3 emakume. **Indigenak:** Tokiko bazkidearen bidez kontratatutako 6 pertsona: 3 emakume eta 2 gizon (lanaldi osoan), 2 emakume (lanaldi partzialean).
BALIABIDEAK	
Metodologiak	**Birziklatzaileak:** Gizarte-enpresaren kudeaketa-eredua. **Indigenak:** Gizarte-enpresaren kudeaketa-eredua. Agroekologiaren gidaliburua. Semaforo agroekologikoa.
Tokiko bazkidea	**Birziklatzaileak:** ARSOC. **Indigenak:** Agromindalae.
Erakunde laguntzaileak	**Birziklatzaileak:** ANR.
Finantza-erakundeak	**Birziklatzaileak:** AVCD, BFA. **Indigenak:** AECID.
Guztizko aurrekontua	**Birziklatzaileak:** 150.549 € **Indigenak:** 169.631 €
Beste jarduera batzuetarako aurrekontua	**Cauca**: 37.630 €

	Bestelakoak eta administrazioa: 73.063 €
JARDUERAK	
	Birziklatzaileak: ARSOC erakundeari laguntzea, bere «antolaketa-kulturaren» garapena indartzeko. ARSOCek Kolonbiako hego-mendebaldeko gremio birziklatzailean duen ekintza areagotzea, genero-ikuspegia kontuan hartuta. Kolonbiako hego-mendebaldeko birziklatzaileen erakundeak indartzea, ARSOCen laguntzarekin. ARSOCen erakundeetako kide diren birziklatzaileen arteko 3 lan-truke, haien esperientziak ezagutzeko eta partekatzeko. ARSOCek jarduten duen hirietako 55 birziklatzailek (% 70 emakumeak) SENA ziurtagiri profesionala lor dezaten erraztea. Emakume birziklatzaileei laguntza psikologikoa emateko protokoloa egitea eta abian jartzea. ARSOCek legeei eta erreformei buruzko foro bat eta eztabaida-topaketa bat antolatzea. ANRri laguntzea, gremio birziklatzailearentzat asoziazio-proposamen bat egiteko. ARSOCeko kide diren pertsonen eta ANRko eta ARBko pertsonen artean trukeak erraztea, elkar-lankidetzako sare nazionalean hobeto integratzeko. Birziklatze-lerroekin lotuta dauden euskal enpresekin esperientziak trukatzeko aukera ematea ARSOCi. **Indigenak:** Pastosko emakume nekazarien erreferentziazko *chakrak* indartzea, elkarrizketarako eta ikaskuntzarako gune gisa. Pastosko emakumeei *chakren* eta beste labore batzuen erabilera agroekologikorako prestatzea. Kalitate oneko hazien bankuak sortzea, Pastosko memoria bio-kulturala babesteko. Konpostatze estatikoko ekintzailetzak sortzea emakume-taldeetan. Gran Tescual kabildoko indigenen artean nekazaritza organikorako trantsizioa indartzea. Emaygrant enpresa indartzea, kabildoaren garapen ekonomiko eta sozialerako erakunde gisa. Gran Tescual kabildoko gobernuaren antolamendua hobetzeko aholku ematea. Merkaturatzeko zirkuitu laburrak ezartzea. Mindalak indartzea eta instituzionalizatzea.
PRODUKTUA/ZERBITZUA	

Prestakuntza	**Birziklatzaileak:** 2023: 11 prestakuntza, 179 pertsona (518 pertsona eguneko). Beren lanpostuetan 14 pertsona trebatzea lider gisa (% 86). **Indigenak:** 2024: familien kontsumorako produktu agroekologikoei buruzko 5 sukaldaritza-prestakuntza, egun batekoak (prestakuntza gastronomikoa komunitateetan); 158 parte-hartzaile.
Laguntza teknikoa	**Birziklatzaileak:** 2024: Asoreanc erakundeak, prozesuetan aholku emanez, arrakastaz egin du trantsizioa erakundearen gerentzian, eta ARSOCek prozesu guztiak sistematizatuko ditu, gainerako erakundeei hornitzeko. Lagundutako bi negozio-plan (Girasoles eta Rencauca). Kontabilitateko laguntza ekonomikoa lau erakundetan (Girasoles, Arsoc, Aremarpo eta Asoreanc). Bi erakunderentzako laguntza juridikoa (Rencauca eta Coemprender). Plangintzaren, legeen eta estatutuen arloko laguntza ARSOCeko 6 erakunderi. 7 erakundetako 14 kudeatzailek eta teknikarik beren ezagutzak areagotu dituzte prozesuen kudeaketari, negozio-planei, administrazioari, kontabilitateari eta arlo juridikoari dagokienez; horrek baldintzak hobetu ditu, erakundeetan emaitza hobeak lortzeko. **Indigenak:** Trantsizio agroekologikorako laguntza. 2023ko erreferentzia: 151 egun eta 750 ordu; 271 pertsona (% 78 emakumeak) hainbat elkartetan. Ekintzailetzak kudeatzeko laguntza. erref.: 15 egun, 122 ordu. Aurrezki-funtsetarako laguntza. 2023ko erreferentzia: 16 funts eta 241 pertsona. Elkarteetan (12) eta Gran Tescual kabildoan (2) 14 konpostagailu sortzen laguntzea.
Merkaturatzea	**Indigenak:** Merkataritza-jardueraren sustapena. 2023ko erreferentzia: 235 pertsona (% 81 emakumeak).
APROBETXAMENDUA	
	Birziklatzaileak: ARSOCen salmentak. Erreferentzia: 3.553 tonatik (2019an) 4.225 tonara (2022). 67,2 milioi COPeko hazkundea (16.800 €). **Indigenak:** Produktu agroekologikoen edo trantsizioan dauden produktuen salmenta. 2023ko erreferentzia: 271 parte-hartzaile, 42 t produktu (185.583.296 COP, hau da, 46.396 EUR). Salmentak; ereindako hektareak; ekoitzitako tonak. Proiektuko parte-hartzaileek (%) modu agroekologikoan edo trantsizioan lan egiten dute *chakran*. 2023ko erreferentzia: % 70, 2021ean % 34.

EMAITZAK	
Familientzako onurak	**Birziklatzaileak:** Birziklatzaileek hilean 471.000 peso irabazten dituzte batez beste. Aurten, zerbitzuen tarifara sarbidea izateagatik ia hilabete erdiko diru-sarrera gehigarria (235.500 peso) izango dute birziklatzaile bakoitzeko. 2023ko erreferentzia: ARSOCeko 338 bazkideek diru-sarreren urteko igoera izan dute: 198.224 peso (50 €) urtean. **Indigenak:** 271 pertsonatik % 83k adierazi dute euren familia-ekonomiak hobera egin duela elikagai agroekologikoak edo trantsiziokoak ekoitzi eta merkaturatuz. Programan parte hartu duten guztien % 72k uste dute euren ekonomia indartu egin dela aurrezki- eta kreditu-funtsen bitartez. Familien diru-sarrerak.

1.1.1.1.5 EKUADOR

TESTUINGURUA	
Lekua	Cotacachi kantoiko 3 landa-sektore: Andeetako ingurua, zona subtropikala (Intag) eta kostaldea (Golondrinas).
Taldea	Programaren xede den komunitatea Cotacachi kantoiko (Andeetako ingurua, zona subtropikala (Intag) eta kostaldea (Golondrinas) 3 landa-sektoreetan bizi diren pertsonek osatzen dute. 120 (100 emakume) BAZKIDE, EKINTZAILETZARAKO KUTAKACHI SAREAN: aurreko proiektuaren baitan Kutakachi eratu zen, modu jasangarrian ekoitzitako produktuen 10 ekintzailetza sozio-enpresarial barne hartzen dituen baterako merkaturatze-sarea; bertan, merkaturako sarbidea hobetu nahi duten emakumeak dira protagonistak. INTAGeko 60 (30 emakume) EKOIZLE JASANGARRI: Intag nekazaritza-potentzial handikoa izanik, nekazaritza konbentzionala erabiltzen dute gehienek, eta nekazaritzako kimikoak.
Erakundeak	TOISAN
ERRONKA	
Taldearen arazo nagusia	Komunitatearen erronka: meatzaritza multinazionalaren mehatxuaren aurrean jarduera ekonomikorako aukerak izatea.
Estrategiak	TOISANen ekintzaileen gaitasun sozio-enpresarialak eta merkaturatzaileak indartzea.
PERTSONAK	
Kooperanteak	Atzerriratutako pertsona bat (% 75eko dedikazioa; gizona). 2 boluntario (1 emakumea eta 1 gizona).
Tokiko langileak	Elkarteetako 3 pertsona (denak lanaldiaren % 100ean). 1 gizona eta 2 emakumeak.

Langile laguntzaileak	1 emakume eta 1 gizon (erabateko dedikazioa 4 hilabetez)
Tokiko bazkidea	Toisan korporazioa
Erakunde laguntzaileak	Agromindalae
BALIABIDEAK	
Finantza-erakundeak	AECID (% 77) eta MDKDren funts propioak (% 23)
Guztizko aurrekontua	212.844,27 € (% 96: 204.042 € zuzenean, jarduera NAGUSITIK - TOISAN)
Beste jarduera batzuetarako aurrekontua	8.801,34 € (% 4, % 2 Wiñak eta % 2 birziklatzaileak)
JARDUERAK	
	Trantsizio agroekologikorako prestakuntza/laguntza ekoizle indigenentzat eta nekazarientzat.
	Teknika berritzaileei buruzko prestakuntza ekoizleentzat, laboreetan erresilientzia sortzeko.
	Praktika jasangarriak/erresilienteak Cotacachiko (Intag/Andeak) ekoizleen artean.
	Andeetako emakumeen aurrezki-kutxak indartzea, ekoizpen jasangarrirantz.
	Andeetako *chakra* emakumeek kudeatutako antzinako nekazaritza-sistema gisa onartzea.
	Nekazaritza-ondare askotarikoa eta ekoizpen-praktika jasangarriak kontserbatzen laguntzea.
	Kutakachiko produktu jasangarrien ekintza komertzialerako laguntza.
	Cotacachiko produktu osasungarri eta jasangarria merkatuan kokatzeko eta kontsumitzeko kanpaina.
	Produktu jasangarriak merkaturatzeko ordezko zirkuituak indartzea Cotacachin.
	Antolakuntza, ekoizpena eta enpresak ahalduntzea Kutakachi ekintzailetzarako.
PRODUKTUA/ZERBITZUA	
Prestakuntza	13 eguneko prestakuntza egingo da 13 pertsonarekin (% 70 emakumeak). 3 orduko 4 lantegi egingo dira aurrezki-kutxetako 30 bazkiderekin (% 70 emakumeak).
Laguntza teknikoa	Enpresa-kudeaketako 10 ekintzailetzei laguntzea (plangintza, erosketak eta kudeaketa ekonomiko-finantzarioa). 50 pertsonari zuzenean laguntzea (% 90 emakumeak).
Antolamendua	
Merkaturatzea	Baterako Kutakachi merkaturatze-sarearen marka sendotzeko eta TOISAN korporazioari laguntzeko laguntza (zuzenean prestatutako 5 pertsona – % 60 emakumeak). 16 gune/ekitaldi sustatzea Kutakachiri, bere produktuak sustatzeko eta merkaturatzeko.

APROBETXAMENDUA	
	Kutakachi salmentak eta gainerako erakundeak.
EMAITZAK	
Familientzako onurak	Diru-sarrerak eta bizi-kalitatea hobetu zaizkiela baieztatu dute Kutakachi eta Pachamamako emakume ekoizleen % 70ek gutxienez. Kutakachi eta Feria La Pachamamako salmentak bikoiztu egin dira (LB: 11.122,00 USD). Prestatutako ekoizleen % 80k (horietatik % 50 emakumeak) adierazi dute beren finken erabilera jasangarriak hobera egin duela bereganatu dituzten ikaskuntzei esker, eta gutxienez 3 praktika jasangarri berri ezarri dituzte.

1.1.2 2. HELBURUA. ERALDAKETA SOZIALAK UNIBERTSALTASUNEAN DUEN ERAGIN POSITIBOA HANDITZEA – GEHIKOOP

HELBURU OROKORRA Elkar-lankidetzako gizarte-eraldaketarako hezkuntzan egin diren jarduketen eragin positiboa handitzea.		
1. ERRONKA. MONDRAGON UNIBERTSITATEA	MUren prestakuntza arautuan parte hartzea. Hautazko irakasgai bat ematea.	MU Enpresagintzarekiko lankidetzak aurrera darrai. Hautazko irakasgaiko ikasleak: 30
2. ERRONKA. Kooperatibak	Gaur egungo testuinguru globalizatuan garapenerako lankidetzaren ekarpena partekatzeko proposamena.	30 kooperatibak Mundukiderekin duten konpromisoa berritu dute.

1.1.3 3. HELBURUA. HEGOALDEAN INGURUMEN-JASANGARRITASUNERAKO ESTRATEGIA DEFINITZEA ETA PROPOSAMENAK EZARTZEA

HELBURU OROKORRA Hegoaldean ingurumen-jasangarritasunerako estrategia definitzea eta proposamenak ezartzea.		
2. ERRONKA. ESTRATEGIA Ingurumen-jasangarritasunerako estrategia definitzea.	Mundukideren estrategia definitzeko karbono-proiektuen ondorioak aztertu dira.	Aurkeztutako karbono-proiektuen azterketaren ondorioak. Proiektuaren ordezko posible bat aztertu da.

	Ingurumen-jasangarritasunaren arloko aukeren azterketa kooperatibekin.	
3. ERRONKA. MUNDUKIDE	Mundukideren karbono-aztarna neurtu da. Jarduera programekin koordinatu da.	Mundukideren CO_2 tonak.

1.2 2. ILDO ESTRATEGIKOA. ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMEN ERAGINA HANDITZEKO ETA NEURTZEKO PROZESUAK HOBETZEA

1.2.1 4. HELBURUA. ERAGINA NEURTZEKO SISTEMA BATERATU BAT ABIAN JARTZEA, ADIERAZLE KOMUNEN OINARRIA IZANGO DUENA

HELBURU OROKORRA Eragina neurtzeko sistema bat abian jartzea, elkar-lankidetzako programetan adierazle komunen oinarria izango duena.	
1. ERRONKA. Elkar-lankidetzako programetan erabilitako neurketa-prozesuak eta adierazleak berrikustea eta ebaluatzea.	Sortutako adierazle eta neurketa-irizpideen bankua.
3. ERRONKA. Programetan sistema berria ezartzea.	Programen 2025eko kudeaketa-plana adierazle-sistema berriaren arabera definitu da.

1.2.2 5. HELBURUA. HEGOALDEAN ELKAR-LANKIDETZAKO PROGRAMA BERRIAK IREKITZEKO POLITIKA BAT GARATZEA

HELBURU OROKORRA Hegoaldean elkar-lankidetzako programa berriak irekitzeko politika bat garatzea.	
1. ERRONKA. Programa berriak irekitzeko baldintzak baloratzeko adierazleak finkatzea: testuingurua, finantzarioak, pertsonak.	Definitutako adierazleak eta baldintzak.
2. ERRONKA. Programak irekitzeko prozesu bat definitzea.	Prozesua definitu da.

2 2. ERRONKA: PERTSONA-TALDEA ETA ERAKUNDEA INDARTZEA

2.1 3. ILDO ESTRATEGIKOA. PERTSONA-TALDEA INDARTZEA

2.1.1 6. HELBURUA. ERAKUNDEAK BERE MISIOA BETETZEKO MOTIBATUTA DAUDEN PERTSONEN TALDE EGOKIA DUELA ZIURTATZEA

HELBURU OROKORRA Mundukideren balioekin konprometitutа dauden eta motibatuta, gaituta, prestatuta eta koordinatuta dauden pertsonen talde bat izatea, plan estrategiko honen erronkei erantzuteko.		
1. ERRONKA. Pertsonen plan estrategikoa.	Lehenetsitako lan-ildoak ezartzea: Erakartzea eta hautatzea. Erakundearen egitura.	Prozesu berrien sistematizazioa
2. ERRONKA. ERAKARTZEA. Profil egokiak dituzten pertsonak erakartzea.	Erakartzeko estrategia berriak ezartzea. Kooperatibekin harreman berriak egitea, bazkideak hobeto erakartzeko.	2 estrategia berri martxan
3. ERRONKA. Etengabeko prestakuntza eta pertsonen gaikuntza sustatzea.	Prestakuntza-profilak eta -beharrak identifikatzea.	Berrikusi da programa bakoitzeko prestakuntza-plan egokia.
4. ERRONKA. Gizon eta emakumeen parte-hartze desberdina ezabatzea egituretan, lan-prozesuetan eta erabakiak hartzen diren guneetan, eta horiek orokortu eta feminizatzea.	Berdintasunaren kultura eta antolamendua sustatzea. Berdintasunean oinarritutako talde bat sortzeko prozesua.	Kontratazio eta errotazio berrien % 50 emakumeak dira.

2.1.2 7. HELBURUA. KOORDINAZIOA, AKONPAINAMENDUA ETA TOKIKO BETEARAZPENA LEHENESTEN JARRAITZEA

HELBURU OROKORRA Koordinazioa, akonpainamendua eta programen tokiko betearazpena lehenesten jarraitzea.	15 kooperante eta 60 herritar kontratatu dira.

2.1.3 8. HELBURUA. BOLUNTARIOEN EKARPENAREKIN PROGRAMAK ETA PROZESUAK INDARTZEA

HELBURU OROKORRA Boluntarioen ekarpenarekin programak eta prozesuak indartzea.	15 boluntario aktibo. Pozik daude ekarpenarekin.

1. ERRONKA. 2025erako beharrezkoak diren beharrak eta profilak definitzea.	Beharren eta profilen zerrenda.
2. ERRONKA. INTEGRAZIOA Boluntarioak programetan eta prozesuetan integratzeko sistemak ezartzea.	Harrera-planak eta kudeaketa-sistemak erabiltzeko aukera. Boluntarioak sartu dira prozesuetan eta programetan.
3. ERRONKA. JARRAIPENA Mundukidek dituen beharren eta boluntarioen kezken jarraipena egitea.	Taldearen 4 bilera urtean. Urteko jarraipen-bilera bat banaka.

2.2 4. ILDO ESTRATEGIKOA. ERAKUNDE FIDAGARRI ETA ERAGINKORRA

2.2.1 9. HELBURUA. EGITURA ERAKUNDEAREN ERREALITATE BERRIRA EGOKITZEA, PROZESUEN ARTEKO LOTURA HANDITUZ

HELBURU OROKORRA Egitura erakundearen errealitate berrira egokitzea, prozesuen artean lotura handiagoa izateko.		
2. ERRONKA. Barne-araudia berrikustea, erakundearen errealitate berrira eta legegintzako berrikuntzetara egokituz.	Adostutako eta onartutako neurriak ezartzea.	Barne-araubidearen erregelamendua berrikusi eta onartu da. Tokiko langileentzako araudia ezarri da.
3. ERRONKA. Prozesuen eta programen arteko koordinazioa sustatzea.	Koordinazio-beharrak identifikatzea eta aukerak aurkeztea.	Organo berriak eta koordinazioa.
4. ERRONKA. Erakundearen dinamikan pertsonen parte-hartzea sustatzea.	Parte-hartzearen beharrak identifikatzea eta aukerak aurkeztea.	Informazio- eta partaidetza-dinamika berriak ezarri dira.
5. ERRONKA. Erakundearen genero-zeharkakotasunean sakontzea.	Berdintasunezko kultura eta antolamendu instituzionala bultzatzea. Berdintasunezko lantaldea sortzeko prozesua. Lan-ingurune segurua. Genero-ikuspegia Mundukideren jarduera osoan.	Emakumeen parte-hartzea gutxienez % 40koa da erakundeetan. Kooperanteen % 50 emakumeak dira. Jazarpen-protokoloa berritu da. Jardunbide egokiak programetan.

2.2.2 10. HELBURUA. FINANTZAKETA-BEHARRAK ASETZEA, AUTONOMIARI EUTSIZ

HELBURU OROKORRA MUNDUKIDEren finantzaketa-beharrak asetzea, autonomiari eutsiz.	
1. ERRONKA. Kooperatibetan, GGKE-etan eta partikularretan funts propioak lortzeko jarduerak identifikatzea eta martxan jartzea.	1. Mondragon barruan Mundukideri eta haren kooperatibei buruzko ezagutza sakontzea, elkar-lankidetzako mekanismoak berrikusi ondoren. Posizionamendua hobetzeko ekintzak gauzatzea. 2. Informatuta egotea eta MONDRAGON eta kooperatibak

	sustatzen ari diren elkar-lankidetzako prozesuekin lotutako foroetan parte hartzea.

	3. Kooperatibetan bisiten eta aurkezpenen dinamikarekin jarraitzea. 4. Kooperatibak fidelizatzen lan egitea, Mundukiderekiko konpromiso handiagoa lortzeko (FAGOR, ULMA, ORKLI, LABORAL Kutxa, EROSKI, MONDRAGON, MAIER). 5. Mundukiderekin lankidetzan aritzen ez diren kooperatibetara hurbiltzeko ahalegina egitea. 6. Bazkideen kudeaketa sakona egitea (datu-baseak, helbideratzeak, informazio-bidalketa, komunikazioa, analisiak…). 7. Lan-dinamikari eustea Harreman, Munduzabal, Gernikatik Mundura eta Hiruatx erakundeekin. 8. Partikularrak erakartzeko dinamika berriak planteatzea.
2. ERRONKA. Deialdiak identifikatzea eta proposamenak aurkeztea, iturrien dibertsifikazioa bermatuz.	1. GFA, BFA, GN, AECID, GLEA, % 0,7, Rioja Alta eta La Caixaren deialdi guztien jarraipena egitea. 2. Deitzen gaituzten bileretan parte hartzea, eta erakunde bakoitzari gutxienez urtean behin bisita egitea. 3. Finantzatzaileen irizpideak betetzeko beharrezkoak diren ekintzak gauzatzea (sentsibilizazio-jarduerak, boluntariotza, beste eragile batzuen parte-hartzea, webgunea eguneratzea…). 4. Euren irizpideekin bat datozen proposamenak aurkeztea. 5. Behar bezala justifikatzea.
3. ERRONKA. Funtsak biltzeko prozesua martxan jartzea, finantzaketa-prozesuarekin koordinatuta.	1. Programetan finantzaketa-taldea sortzea. 2. Tokiko finantzaketa-iturriak identifikatzea. 3. Balizko finantzatzaileekin harremana izatea. 4. Proposamenak egitea eta aurkeztea (1 Brasil, 1 Kolonbia) Brasil. Tokiko erakundea sortzea.
4. ERRONKA. Segurtasun-funtsa kudeatzea.	Segurtasun-funtsa: aurrekontuaren % 50-75.

2.2.3 11. HELBURUA. LAGUNTZEKO PROZESUAK ERRONKA ESTRATEGIKOETARA EGOKITZEA

HELBURU OROKORRA Laguntzeko prozesuak erronka estrategikoetara egokitzea.	• Salbuespenik gabeko auditoria. • Gainerako prozesuetarako beharrezkoa den informazioa. • Mundukideko pertsonek tresna horiek erabiltzeko behar adina tresna eta gaitasun dituzte.
1. ERRONKA. Kudeaketa ekonomikoa.	Kudeaketa ekonomikoa behar berrietara egokitzea. Erakundearen beharrei erantzutea. Jarraipen- eta kontrol-sistema berriak ezartzea.
2. ERRONKA. Sistemen kudeaketa.	Dokumentuei buruzko informazioa trukatzeko mekanismoei eustea eta pertsonak ondo erabiltzeko ahalduntzea. • Jarraipen ekonomikoko sistemen erabilera zabaltzea, pertsonen ahalduntzearen bidez (NSG, OpenERP, MITEK). • Baliabide informatikoen beharrak berrikustea.

3 3. ERRONKA: KOOPERATIBEN NABARITASUNA ETA HAIEKIKO LOTURA HANDITZEA

3.1 5. ILDO ESTRATEGIKOA. NABARITASUNA HANDITZEA

3.1.1 12. HELBURUA. MUNDUKIDEREN LANA HOBETO EZAGUTARAZTEA, KOMUNIKAZIO-JARDUERA AREAGOTUZ ETA HOBETUZ

HELBURU OROKORRA Mundukideren lana hobeto ezagutaraztea, komunikazio-jarduera areagotuz eta hobetuz.	
Mundukideren 25 urteetako narratiba	Narratiba eraikitzea eta kooperatibekin, erakundeekin, ekarpen-egileekin eta komunikabideekin partekatzea.

3.2 6. ILDO ESTRATEGIKOA. KOOPERATIBEK MUNDUKIDE PROIEKTUAREKIKO DUTEN LOTURA INDARTZEA

3.2.1 13. HELBURUA. KOOPERATIBEN EGITURAZKO LAGUNTZA ETA LAGUNTZA INSTITUZIONALA LORTZEA

HELBURU OROKORRA Kooperatiben egiturazko laguntza eta laguntza instituzionala lortzea.	
1. ERRONKA. Kooperatiben ekarpenak ziurtatzea eta kooperatibistentzako mekanismo erraztaileak ezartzea. Elkar-lankidetzako proposamen berriak sustatzea.	Kooperatiben ekarpena: 800.000 € urtean. Kooperatibetan kooperanteak erakartzeko 2. akordioa sinatu da.
2. ERRONKA. Erakunde kooperatiboekin (KONFEKOOP, ANEL, CEPES, coops4dev...) elkarrizketa areagotzea.	Euskal Autonomia Erkidegoko, Nafarroako, Espainiako eta Europako erakundeekin hitz egitea. Programa dugun herrialdeetako kooperatiba-erakundeak urtero bisitatzea.

3.2.2 14. HELBURUA. KOOPERATIBISTEK MUNDUKIDEREKIN DUTEN ELKARLANA AREAGOTZEA

HELBURU OROKORRA Kooperatibetako bazkideentzat garapenerako lankidetzaren erreferente izatea.	
1. ERRONKA. Pertsonek Mundukideren programei buruz duten ezagutza areagotzea.	Karrera solidarioko parte-hartzaileak: ia 500. Bisitak eta bilerak kooperatibekin, sorrerako konpromisoa berrargitaratzeko.

4 AURREKONTUA

Dokumentu honetan banakatutako helburuak kontuan hartuta, hauxe da 2024ko ekitaldirako aurrekontuan jasotako diru-sarreren eta gastuen kontua:

	2023		2024ko KPa		2025eko KPa	
DIRU-SARRERAK	**2.907.283**		**2.381.238**		**2.047.139**	
KOOPERATIBEN EKARPENAK	953.920	% 33	650.000	% 27	727.000	% 36
DIRULAGUNTZAK	1.563.126	% 54	1.528.238	% 64	1.140.139	% 56
GKEE	57.105	% 2	50.000	% 2	50.000	% 2
PARTIKULARRAK	94.376	% 3	90.000	% 4	100.000	% 5
BESTE DIRU-SARRERA BATZUK	238.756	% 8	63.000	% 3	30.000	% 1
	2023		**2024ko KPa**		**2025eko KPa**	
GASTUAK	**2.873.994**	% 100	**2.594.954**	% 100	**2.302.904**	% 100
ELKAR-LANKIDETZAKO GASTUAK	2.524.538	% 88	2.266.838	% 87	1.987.530	% 86
MOZAMBIKE	714.138	% 25	714.188	% 32	723.217	% 31
BRASIL	816.810	% 28	634.652	% 28	555.278	% 24
KOLONBIA	499.582	% 17	416.262	% 18	431.186	% 19
EKUADOR	232.899	% 8	196.974	% 9	212.849	% 9
ETIOPIA	180.540	% 6	112.452	% 5	-	% 0
MALAWI		% 0		% 0	-	% 0
INGURUMEN-JASANGARRITASUNA	55.039	% 2	162.310	% 7	15.000	% 1
INTERCOOPERA PROPOSAMEN BERRIAK	25.530	% 1		% 0	-	% 0
ELKAR-LANKIDETZA OROKORRA	-	% 0	30.000	% 1	50.000	% 2
GIZARTE-ERALDAKETARAKO HEZKUNTZA	23.867	% 1	33.475	% 1	24.000	% 1
KOMUNIKAZIOA ETA SENTSIBILIZAZIOA	92.201	% 3	60.401	% 2	69.000	% 3
GASTU OROKORRAK	233.388	% 8	234.240	% 9	222.374	% 10
ERAKARTZEA	55.671	% 2	53.817	% 2	65.045	% 3
KUDEAKETA	177.717	% 6	151.423	% 7	143.423	% 6
SISTEMAK	-	% 0	29.000	% 1	13.906	% 1
EMAITZA	33.289					
SEGURTASUN-FUNTSA			- 213.716		- 255.765	